

Στην καινοτομία βασίζει η Ευρώπη την ανάπτυξη

Η Ευρώπη αναζητά το δρόμο για τη λεγόμενη έξυπνη ανάπτυξη που θα οδηγήσει στην καλύτερη διαχείριση της πληροφορίας για την κάλυψη των αναγκών των καταναλωτών, την επιχειρηματική πρόοδο και τη δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών με προστιθεμένη αξία. Ειδικότερα, στον τομέα των υπηρεσιών η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε

εταιρειών τεχνολογίας. Προς αυτή την κατεύθυνση, προτρέπει η συγκεκριμένη μελέτη να κινηθούν οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλιά και οι επιχειρήσεις από άλλους κλάδους που θέλουν να ξεχωρίσουν στο επιχειρηματικό στερέωμα και τη διεθνή επιχειρηματική σκηνή. Ενώ οι εξελίξεις στα περισσότερα κρά-

δία, το Λουξεμβούργο, η Γαλλία, η Κύπρος, η Σλοβενία και η Εσθονία. Αυτά είναι μερικά από τα κύρια συμπεράσματα που συνάγονται από τον πίνακα των αποτελεσμάτων καινοτομίας (IUS) του 2010 που έχει δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πρόκειται για την πρώτη έκδοση στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας "Ένωση καινοτομίας" και αντικαθι-

στη δημιουργία Ευρωπαϊκού Κέντρου Καινοτόμων Υπηρεσιών, που αποτελεί ένα think tank ειδικών και εμπειρογνομόνων σε όλη την Ευρώπη με στόχο την ενδυνάμωση της πολιτικής καινοτομίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ομάδας Εμπειρογνομόνων στη μελέτη τους για την καινοτομία στον τομέα των υπηρεσιών, παραθέτουν παραδείγματα πολλών εταιρειών, όπως αυτό της Apple, λέγοντας χαρακτηριστικά πως η γνωστή πολυεθνική εταιρεία δεν δίστασε να υιοθετήσει ένα επιθετικό επενδυτικό πρόγραμμα, το οποίο απέδωσε πολυπληθία, κάτι που αποδεικνύεται από τη θέση της εταιρείας στην παγκόσμια κατάταξη μεταξύ των

τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ελπιδοφόρες, παρά την οικονομική κρίση και τις ανακατατάξεις στη λειτουργική δομή της Ευρωζώνης, η πρόοδος ειδικά στο τομέα της καινοτομίας δεν είναι αρκετά γρήγορη. Παρόλο, που η Ευρωπαϊκή Ένωση διατηρεί ακόμη σαφές προβάδισμα έναντι των αναδυόμενων οικονομιών της Ινδίας και της Ρωσίας, η Βραζιλία σημειώνει σταθερή πρόοδο και η Κίνα καλύπτει τη διαφορά με μεγάλη ταχύτητα. Μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση τις πιο εντυπωσιακές επιδόσεις επιτυγχάνει η Σουηδία, και ακολουθούν η Δανία, η Φινλανδία και η Γερμανία. Η επόμενη ομάδα είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, το Βέλγιο, η Αυστρία, η Ιρλαν-

στά τον προηγούμενο ευρωπαϊκό πίνακα αποτελεσμάτων για την καινοτομία (EIS). Ο πίνακας των αποτελεσμάτων ενσωματώνεται στην πρόσφατα δημοσιευθείσα ετήσια επισκόπηση για την ανάπτυξη με σκοπό να βοηθήσει τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εντοπίσουν τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία τους και να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους στον τομέα της καινοτομίας μέσω των εθνικών τους προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο της στρατηγικής για την "Ευρώπη 2020".

Ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κύριος Antonio Tajani, αρμόδιος για τη βιομηχανία και την επιχειρηματικότη-

“ Η ΕΕ των 27 δεν καλύπτει το χάσμα που τη χωρίζει από τους κύριους ανταγωνιστές της όσον αφορά στις επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας ”

“Οι επιδόσεις της Κροατίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Ελλάδας, της Ουγγαρίας, της Ιταλίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Πορτογαλίας, της Σλοβακίας και της Ισπανίας είναι χαμηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ των 27”

τα, τόνισε: “Ο πίνακας επιδόσεων δείχνει ότι πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για μεγαλύτερη καινοτομία στην Ευρώπη, ώστε να καλύψουμε τη διαφορά με τους κύριους ανταγωνιστές μας και να ξαναβρούμε το δρόμο προς μια σταθερή και βιώσιμη ανάπτυξη”. “Η καινοτομία για μια επιτυχημένη σύγχρονη οικονομία είναι σημαντική όσο είναι το νερό για τη ζωή. Βρίσκεται στο επίκεντρο της διαμόρφωσης της οικονομικής πολιτικής και αποτελεί την κύρια δυνατότητα δημιουργίας θέσεων εργασίας. Για το λόγο αυτό ο σημερινός πίνακας των αποτελεσμάτων είναι κεντρικό στοιχείο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επιθυμούμε να τον αξιοποιήσουν πλήρως τα κράτη - μέλη έτσι ώστε να βασιστούν στα δυνατά σημεία τους και να αντιμετωπίσουν τα αδύνατα”, δήλωσε η κυρία Maire Geoghegan-Quinn, αρμόδια Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έρευνα, την καινοτομία και την επιστήμη.

Δείκτες καινοτομίας

Το 2010 ο πίνακας αποτελεσμάτων περιλαμβάνει 25 δείκτες σχετικά με την έρευνα και την καινοτομία και καλύπτει τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Κροατία, τη Σερβία, την Τουρκία, την Ισλανδία, την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, τη Νορβηγία και την Ελβετία. Οι δείκτες χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- τους “παράγοντες”, δηλαδή τα σημαντικά στοιχεία που καθιστούν δυνατή την καινοτομία (ανθρώπινοι πόροι, χρηματοδότηση και υποστήριξη, ανοικτά, άριστα και ελκυστικά συστήματα έρευνας)

- τις “δραστηριότητες επιχειρήσεων” που δείχνουν πόσο καινοτόμες είναι οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις (επενδύσεις επιχειρήσεων, συνδέσεις και επιχειρηματικότητα, περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας)
- τα “αποτελέσματα”, που δείχνουν πώς αυτό μετατρέπεται σε πλεονεκτήματα για την οικονομία συνολικά (παραγωγή καινοτομίας, οικονομικές συνέπειες).

Από τη σύγκριση των δεικτών για την ΕΕ των 27, τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία προκύπτει, ότι η ΕΕ των 27 δεν καλύπτει το χάσμα που τη χωρίζει από τους κύριους ανταγωνιστές της όσον αφορά τις επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας. Το μεγαλύτερο χάσμα εμφανίζεται στην κατηγορία “δραστηριότητες επιχειρήσεων”, που η ΕΕ των 27 υστερεί όσον αφορά τις συνδημοσιεύσεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, τις δαπάνες των επιχειρήσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη, και, σε σύγκριση με την Ιαπωνία, όσον αφορά τη Συνθήκη συνεργασίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Αυτό δείχνει, ότι η υστέρηση στην ευρωπαϊκή έρευνα και καινοτομία βρίσκεται κυρίως στον ιδιωτικό τομέα. Επομένως, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη δημιουργία κανονιστικών και άλλων συνθηκών - πλαισίων που θα ενθαρρύνουν περισσότερο τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα και θα διευκολύνουν την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας από τον τομέα των επιχειρήσεων, ιδίως μέσω πιο αποτελεσματικού συστήματος διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Το χάσμα είναι ιδι-

αίτερα μεγάλο και διευρύνεται ταχύτατα στον τομέα των εσόδων από άδειες και ευρεσιτεχνίες από το εξωτερικό. Πρόκειται για ένα σημαντικό δείκτη του δυναμισμού της οικονομίας. Δείχνει ότι πρέπει να βελτιωθεί το οικονομικό μοντέλο και η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, όσον αφορά την προστατευόμενη γνώση στην ΕΕ. Δείχνει επίσης, ότι η ΕΕ παράγει λιγότερα σημαντικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας (δηλαδή εκείνα που δημιουργούν σημαντικό εισόδημα από τρίτες χώρες) απ’ ότι οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία και ότι η θέση της σε τομείς με υψηλή ανάπτυξη σε παγκόσμιο επίπεδο δεν είναι αρκετά καλή.

Το χάσμα που εξακολουθεί να υπάρχει όσον αφορά τον αριθμό των ατόμων που ολοκληρώνουν τις σπουδές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μειώνεται ελαφρά, χάρη στη σχετικά μεγάλη ανάπτυξη στην ΕΕ. Ωστόσο, η ΕΕ των 27 έχει καλύτερες επιδόσεις από τις ΗΠΑ όσον αφορά τις δημόσιες δαπάνες για την έρευνα και την ανάπτυξη και τις εξαγωγές υπηρεσιών έντασης γνώσης.

Την τελευταία πενταετία η μεγαλύτερη αύξηση στους δείκτες της ΕΕ των 27 για την καινοτομία ήταν στα ανοικτά, άριστα και ελκυστικά συστήματα έρευνας (διεθνείς επιστημονικές συνδημοσιεύσεις, δημοσιεύσεις με ισχυρό αντίκτυπο, διδακτορικοί φοιτητές άλλης υπηκοότητας εκτός των χωρών της ΕΕ) και στα περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας (κοινοτικά εμπορικά σήματα, συνθήκη συνεργασίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και κοινοτικά σχέδια).

Συνολικά, η ΕΕ των 27 έχει προβάδισμα έναντι της Ινδίας και της Ρωσίας. Ωστόσο, η ΕΕ των 27 χάνει ένα μέρος από το προβάδισμά της έναντι της Βραζιλίας και, κυρίως, της Κίνας. Οι χώρες αυτές συνεχίζουν να καλύπτουν ταχύτατα την απόσταση που τις χωρίζει από την ΕΕ όσον αφορά τις επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας. 1